

«No ens cansem de fer el bé; perquè, si no defallim, quan arribi el temps recollirem. Així, doncs, ara que hi som a temps, fem el bé a tothom» (Ga 6,9-10a)

Benvolguts germans i germanes,

La Quaresma és un temps favorable per a la renovació personal i comunitària que ens condueix vers la Pasqua de Jesucrist mort i ressuscitat. Per al nostre camí quaresmal de 2022 ens farà bé reflexionar sobre l'exhortació de sant Pau als galates: «No ens cansem de fer el bé; perquè, si no defallim, quan arribi el temps recollirem. Així, doncs, ara que hi som a temps (*kairós*), fem el bé a tothom» (Ga 6,9-10a).

1. SEMBRA I COLLITA

En aquest passatge l'Apòstol evoca la imatge de la sembra i la collita, que a Jesús tant li agradava (cf. Mt 13). Sant Pau ens parla d'un *kairós*, un temps propici per a sembrar el bé amb vistes a la collita. ¿Què és per nosaltres aquest temps favorable? Certament, la Quaresma és un temps favorable, però també ho és tota la nostra existència terrenal, de la qual la Quaresma és d'alguna manera una imatge.[1] Amb massa freqüència prevalen a la nostra vida l'avidesa i la supèrbia, el desig de tenir, d'acumular i de consumir, com mostra la paràbola evangèlica de l'home neci, que considerava que la seva vida era segura i feliç perquè havia acumulat una gran collita als seus graners (cf. Lc 12,16-21). La Quaresma ens convida a la conversió, a canviar de mentalitat, perquè la veritat i la bellesa de la nostra vida no radiquin tant en posseir sinó en donar, no estiguin tant en acumular sinó en sembrar el bé i compartir.

El primer agricultor és Déu mateix, que generosament «continua vessant en la humanitat llavors de bé» (Carta enc. *Fratelli tutti*, 54). Durant la Quaresma estem cridats a respondre al do de Déu acollint la seva Paraula «viva i eficaç» (He 4,12). L'escolta assídua de la Paraula de Déu ens fa madurar una docilitat que ens disposa a acollir la seva obra en nosaltres (cf. Jm 1,21), que fa fecunda la nostra vida. Si això ja és un motiu d'alegria, encara més gran és la crida a ser «col·laboradors de Déu» (1Co 3,9), utilitzant bé el temps present (cf. Ef 5,16) per a sembrar també nosaltres obrant el bé. Aquesta crida a sembrar el bé no hem de veure-la com un pes, sinó com una gràcia amb la qual el Creador vol que estiguem activament units a la seva magnanimitat fecunda.

¿I la collita? ¿És que la sembra no es fa tota amb vistes a la collita? És clar que sí. El vincle estret entre la sembra i la collita el corrobora el mateix sant Pau quan afirma: «El sembrador mesquí tindrà una collita mesquina, el sembrador generós la tindrà generosa» (2Co 9,6). Però, de quina collita es tracta? Un primer fruit del bé que sembrem el tenim en nosaltres mateixos i en les nostres relacions quotidianes, fins i tot en els més petits gestos de bondat. En Déu no es perd cap acte d'amor, per més petit que sigui, no es perd cap «cansament generós» (cf. Exhort. ap. *Evangeli gaudium*, 279). De la mateixa manera que l'arbre es coneix pels seus fruits (cf. Mt 7,16.20), una vida plena d'obres bones és lluminosa (cf. Mt 5,14-16) i porta el perfum de Crist al món (cf. 2Co 2,15). Servir a Déu, alliberats del pecat, fa madurar fruits de santificació per a la salvació de tots (cf. Rm 6,22).

En realitat, només veiem una petita part del fruit del que sembrem, ja que segons el proverbi evangèlic «un és el qui sembra i un altre el qui sega» (Jn 4,37). Precisament sembrant per al bé dels altres participem en la magnanimitat de Déu: «Una gran noblesa és ser capaç d'engegar projectes els fruits dels quals seran collits per altres, amb l'esperança posada en les forces secretes del bé que hom sembra» (Carta enc. *Fratelli tutti*, 196). Sembrar el bé per als altres ens allibera de les estretes lògiques del benefici personal i dona a les nostres accions l'ampli abast de la gratuïtat, introduint-nos en el meravellós horitzó dels benèvolos dissenys de Déu.

La Paraula de Déu eixampla i eleva encara més la nostra mirada, ens anuncia que la sega més veritable és l'escatològica, la de l'últim dia, el dia sense fi. El fruit complet de la nostra vida i les nostres accions és el «fruit per a la vida eterna» (Jn 4,36), que serà el nostre «tresor al cel» (Lc 18,22; cf. 12,33). El mateix Jesús utilitza la imatge de la llavor que mor al caure a terra i que dona fruit per expressar el misteri de la seva mort i resurrecció (cf. Jn 12,24); i sant Pau la reprèn per a parlar de la resurrecció del nostre cos: «Se sembra un cos corruptible, i ressuscita incorruptible; se sembra un cos sense honor, i ressuscita gloriós; és sembrat feble, i ressuscita ple de força. És sembrat un cos terrenal, i ressuscita un cos espiritual» (1Co 15,42-44). Aquesta esperança és la gran llum que Crist ressuscitat porta al món: «Si l'esperança que tenim posada en Crist no va més enllà d'aquesta vida, som els qui fem més llàstima de tots els homes. Però, de fet, Crist ha ressuscitat d'entre els morts, com a primícia de tots els qui han mort» (1Co 15,19-20), perquè aquells que estan íntimament units a Ell en l'amor, en una mort com la seva (cf. Rm 6,5), estiguem també units a la seva resurrecció per a la vida eterna (cf. Jn 5,29). «Llavors els justos resplendiran com el sol en el Regne del seu Pare» (Mt 13,43).

2. «NO ENS CANSEM DE FER EL BÉ»

La resurrecció de Crist anima les esperances terrenals amb la «gran esperança» de la vida eterna i introdueix ja en el temps present la llavor de la salvació (cf. Benet XVI, Carta enc. *Spe salvi*, 3; 7). Davant l'amarga desil·lusió per tants somnis trencats, davant de la preocupació pels reptes que ens concerneixen, davant del desànim per la pobresa dels nostres mitjans, tenim la temptació de tancar-nos en el propi egoisme individualista i refugiar-nos en la indiferència davant el patiment dels altres. Efectivament, fins i tot els millors recursos són limitats, «els joves es cansen i defalleixen, els millors guerrers ensopeguen i cauen» (Is 40,30). No obstant això, Déu «dona forces als cansats, enrobusteix els qui són febles. [...] Els qui confien en el Senyor recobren les forces, alcen el vol com les àligues, caminen sense cansar-se, corren sense defallir» (Is 40,29.31). La Quaresma ens crida a posar la nostra fe i la nostra esperança en el Senyor (cf. 1 Pe 1,21), perquè només amb la mirada fixa en Crist ressuscitat (cf. He 12,2) podem acollir l'exhortació de l'Apòstol: «No ens cansem de fer el bé» (Ga 6,9).

No ens cansem de pregar. Jesús ens ha ensenyat que és necessari «pregar sempre sense defallir» (Lc 18,1). Necessitem pregar perquè necessitem Déu. Pensar que en tenim prou amb nosaltres mateixos és una il·lusió perillosa. Amb la pandèmia hem palpat la nostra fragilitat personal i social. Que la Quaresma ens permeti ara experimentar el consol de la fe en Déu, sense el qual no podem tenir estabilitat (cf. Is 7,9). Ningú no se salva sol, perquè anem tots a la mateixa barca enmig de les tempestes de la història;[2] però, sobretot, ningú no se salva sense Déu, perquè només el misteri pasqual de Jesucrist ens concedeix vèncer les fosques aigües de la mort. La fe no ens eximeix de les tribulacions de la vida, però ens permet travessar-les units a Déu en Crist, amb la gran esperança que no enganya i que té per penyora l'amor que Déu ha vessat en els nostres cors per mitjà de l'Esperit Sant (cf. Rm 5,1-5).

No ens cansem d'extirpar el mal de la nostra vida. Que el dejuni corporal que l'Església ens demana a la Quaresma enforteixi el nostre esperit per a la lluita contra el pecat. *No ens cansem de demanar perdó en el sagrament de la Penitència i la Reconciliació*, sabent que Déu mai no es cansa de perdonar.[3] *No ens cansem de lluitar contra la concupiscència*, aquella fragilitat que ens impulsa cap a l'egoisme i a tota classe de mal, i que al llarg dels segles ha trobat diferents maneres per enfonsar l'home en el pecat (cf. Carta enc. *Fratelli tutti*, 166). Una d'aquestes maneres és el risc de dependència dels mitjans de comunicació digitals, que empobreix les relacions humanes. La Quaresma és un temps propici per a contrarestar aquestes insídies i cultivar, en canvi, una comunicació humana més integral (cf. *ibíd.*, 43) feta de «trobaments reals» (*ibíd.*, 50), cara a cara.

No ens cansem de fer el bé en la caritat activa vers el proïsme. Durant aquesta Quaresma practiquem l'almoïna, donant amb alegria (cf. 2Co 9,7). Déu, «qui proveeix el sembrador de gra per a la sembra i dona pa per a menjar» (2Co 9,10), ens proporciona a cadascú no només el que necessitem per a subsistir, sinó també per tal que puguem ser generosos en fer el bé als altres. Si és veritat que tota la nostra vida és un temps per a sembrar el bé, aprofitem especialment aquesta Quaresma per a cuidar els qui tenim a prop, per fer-nos proïsme d'aquells germans i germanes que estan ferits en el camí de la vida (cf. Lc 10,25-37). La Quaresma és un temps propici per a buscar —i no evitar— a qui està necessitat; per a trucar —i no ignorar— a qui desitja ser escoltat i rebre una bona paraula; per a visitar —i no abandonar— a qui pateix la solitud. Posem en pràctica la crida a fer el bé *a tothom*, prenent-nos temps per estimar els més petits i indefensos, els abandonats i menyspreats, els qui són discriminats i marginats (cf. Carta enc. *Fratelli tutti*, 193).

3. «SI NO DEFALLIM, QUAN ARRIBI EL TEMS RECOLLIREM»

La Quaresma ens recorda cada any que «el bé, com també l'amor, la justícia i la solidaritat, no s'aconsegueixen d'una vegada per sempre; han de ser conquerits cada dia» (*ibíd.*, 11). Per tant, demanem a Déu la pacient constància del camperol (cf. Jm 5,7) per a no desistir en fer el bé, un pas darrere l'altre. Qui caigui, que estengui la mà al Pare, que sempre ens torna a aixecar. Qui es trobi perdut, enganyat per les seduccions del maligne, que no trigui en tornar a Ell, que és «tan generós a perdonar» (Is 55,7). En aquest temps de conversió, recolzant-nos en la gràcia de Déu i en la comunió de l'Església, no ens cansem de sembrar el bé. El dejuni prepara el terreny, la pregària rega, la caritat fecunda. Tenim la certesa en la fe que «si no defallim, quan arribi el temps recollirem» i que, amb el do de la perseverança, obtindrem els béns promesos (cf. He 10,36) per a la nostra salvació i la dels altres (cf. 1Tm 4,16). Practicant l'amor fratern amb tots ens unim a Crist, que va donar la seva vida per nosaltres (cf. 2Co 5,14-15), i comencem a assaborir l'alegria del Regne del cel, quan Déu serà «tot en tots» (1Co 15,28).

Que la Mare de Déu, al si de la qual va brotar el Salvador i que «guardava tot això en el seu cor i ho meditava» (Lc 2,19) ens obtingui el do de la paciència i es mantingui al costat nostre amb la seva presència, perquè aquest temps de conversió doni fruits de salvació eterna.

Francesc

[1] Cf. S. AGUSTÍ, *Sermo*, 243, 9,8; 270, 3; *Enarrationes in Psalmos*, 110, 1.

[2] Cf. *Moment extraordinari de pregària en temps d'epidèmia* (27 de març de 2020).

[3] Cf. *Angelus* del 17 de març de 2013.